

## Խառը թվեր

Բնական թվերի և կանոնավոր կոտորակների գումարը կոչվում է խառը թիվ: Խառը թվի գրառմանական մեջ եղած բնական թիվը կոչվում է խառը թվի ամբողջ մաս, իսկ կոտորակը՝ կոտորակային մաս:

$$3:2=1\frac{1}{2}=1+\frac{1}{2}$$

### Օրինակ՝

$2\frac{3}{5}$ -ը խառը թիվ է, 2-ը ամբողջ մասն է, իսկ  $\frac{3}{5}$ -ը կոտորակային: Կարդացվում է՝ երկու ամբողջ երեք հինգերորդ:

$$2\frac{3}{5}=2+\frac{3}{5}$$

Ինչպես անկանոն կոտորակը գրենք խառը թվի տեսքով.

$$19:2=9(1\text{մն.})$$

$$\frac{19}{2}=9\frac{1}{2}$$

Ինչպես խառը թիվը գրենք անկանոն կոտորակի տեսքով.

$$4\frac{1}{2}=\frac{4\cdot 2+1}{2}=\frac{9}{2}$$

## Առաջադրանքներ

- Խառը թիվը ներկայացրեք բնական թվի և կանոնավոր կոտորակների գումարի տեսքով.

Օրինակ՝  $6\frac{3}{5}=6+\frac{3}{5}$

$$18\frac{4}{7}=18+\frac{4}{7}$$

$$1\frac{2}{9}=1+\frac{2}{9}$$

$$20\frac{10}{19}=20+\frac{10}{19}$$

- Թվերի գումարը գրի առեք խառը թվի տեսքով.

Օրինակ՝  $4+\frac{1}{5}=4\frac{1}{5}$

$$102+\frac{3}{105}=102\frac{3}{105}$$

$$17+\frac{4}{15}=17\frac{4}{15}$$

$$125+\frac{3}{5}=125\frac{3}{5}$$

- Անկանոն կոտորակը գրենք խառը թվի տեսքով.

Օրինակ՝  $19:2=9(1\text{մն.})$

$$\frac{19}{2}=9\frac{1}{2}$$

$$\frac{13}{3}=4\frac{1}{3}$$

$$\frac{23}{4} = 5 \frac{3}{4}$$

$$\frac{121}{3} = 40 \frac{1}{3}$$

$$\frac{18}{5} = 3 \frac{3}{5}$$

- Խառը թիվը գրենք անկանոն կոտորակի տեսքով.

$$\text{Օրինակ՝ } 4 \frac{1}{2} = \frac{4 \cdot 2 + 1}{2} = \frac{9}{2}$$

$$6 \frac{7}{10} = \frac{6 \cdot 10 + 7}{10} = \frac{67}{10}$$

$$2 \frac{5}{20} = \frac{2 \cdot 20 + 5}{20} = \frac{45}{20}$$

$$2 \frac{1}{31} = \frac{2 \cdot 31 + 1}{31} = \frac{63}{31}$$

$$4 \frac{5}{20} = \frac{4 \cdot 20 + 5}{20} = \frac{85}{20}$$

